

FAX MESSAGE

From/ Od:	Martin Slosiarik
Fax:	+421 2 529 31 378
Date/Dátum:	29.4.2004
Page/Strany:	7
Subject/Vec:	Vstup Slovenska do EÚ očami občanov Slovenska - apríl 2004

1. mája sa Slovenská republika stane plnoprávnym členom Európskej únie a rozšíri tak spolu s ostatnými prístupujúcimi krajinami súčasnú 15-ku krajín na 25. Do akej miery však občania Slovenska akceptujú takúto zahraničnopolitickú orientáciu našej krajiny, aké výhody a nevýhody zo vstupu očakávajú, čo si myslia o tom, čím môže samotné Slovensko prispieť do zjednotenej Európy, alebo či občania Slovenska plánujú vycestovať za prácou do niektorej z členských krajín EÚ po našom vstupe?

Aj na tieto otázky dáva odpovedať najnovší prieskum verejnej mienky, ktorý v dňoch **04.04. – 08.04. 2004 realizovala** agentúra **FOCUS** na reprezentatívnej vzorke 1047 respondentov, ktorí reprezentujú dospelú populáciu SR z hľadiska pohlavia, veku, vzdelania, národnosti, veľkosti bydliska a kraja.

Do akej miery občania Slovenska podporujú náš vstup do Európskej únie?

Takmer tretina (32,5%) opýtaných **úplne súhlasí** so vstupom Slovenska do EÚ a ďalších 45,1% respondentov **skôr podporuje** náš vstup do EÚ. Celkovo teda so vstupom našej krajiny do EÚ súhlasia viac ako tri štvrtiny respondentov (77,6%).

Naopak, **jednoznačný nesúhlas** s takouto zahraničnopolitickou orientáciou Slovenska vyjadrilo 5% respondentov a ďalšia viac ako desatina (12,5%) opýtaných skôr nesúhlasí so vstupom Slovenska do EÚ. Vstup Slovenska do EÚ teda nemá podporu necelej pätiny (17,5%) obyvateľstva.

4,9% respondentov sa nevedelo k vstupu Slovenska na EÚ vyjadriť.

TAB 1: Do akej miery súhlasíte so vstupom Slovenka do EÚ?

úplne súhlasím	32,5%
skôr súhlasím	45,1%
skôr nesúhlasím	12,5%
vôbec nesúhlasím	5,0%
nevie	4,9%

Vstup Slovenska do EÚ v porovnaní s celou vzorkou ešte výraznejšie podporujú mladí ľudia vo veku do 35 rokov, opýtaní so stredoškolským vzdelaním s maturitou a vysokoškolským vzdelaním, respondenti z veľkých miest, respondenti žijúci v Bratislavskom a Nitrianskom kraji, výkonní odborní a tvoriví pracovníci, podnikatelia a živnostníci, študenti, voliči ANO, KDH, SDKÚ a SMK.

Naopak, vyššie zastúpenie odporcov vstupu Slovenska do EÚ môžeme nájsť medzi staršími respondentmi vo veku nad 55 rokov, respondentmi z menších obcí s počtom obyvateľov do 2 tisíc, opýtanými z Trenčianskeho a Banskobystrického kraja, robotníkmi a dôchodcami, voličmi KSS a ĽS-HZDS.

Vývoj podpory vstupu Slovenska do EÚ v rokoch 2002 - 2004

Vstup Slovenska do EÚ má u obyvateľov dlhodobo vysokú podporu. V posledných troch rokoch ho celkovo podporovalo (úplne+skôr súhlasím so vstupom SR do EÚ) viac ako 70% obyvateľstva.

Aj podiel odporcov (vôbec+skôr nesúhlasím) nášho vstupu do EÚ ostáva relatívne stabilný a počas posledných troch rokov sa pohyboval na úrovni pätiny dospeljej populácie.

TAB 2: Miera súhlasu so vstupom Slovenska do EÚ – porovnanie 2004/2003/2002

	apríl 2004	marec 2003	marec 2002
úplne súhlasím	32,5%	38,9%	38,9%
skôr súhlasím	45,1%	32,8%	36,8%
skôr nesúhlasím	12,5%	12,6%	9,5%
vôbec nesúhlasím	5,0%	8,8%	6,5%
nevie	4,9%	7,0%	8,3%

Očakávajú občania od vstupu Slovenska do EÚ skôr výhody alebo nevýhody?

Celkovo 17,9% opýtaných si myslí, že Slovensko získa po vstupe do EÚ predovšetkým výhody, ktoré budú dominovať nad nevýhodami. Pritom len mizivé percento respondentov (1,1%) vidí v členstve výhradne **iba výhody** a ďalších 16,8% opýtaných si myslí, že Slovensko získa z nášho členstva v EÚ **viac výhod než nevýhod**.

Najväčšia časť respondentov (47,5%) sa domnieva, že **výhod**, ktoré Slovensko získa z členstva v EÚ, **bude rovnako veľa ako nevýhod**.

Cez optiku nevýhod vníma naše členstvo v EÚ celkovo 28,1% respondentov. Pritom len veľmi nízke percento (2,2%) respondentov sa domnieva, že Slovensko svojim vstupom do EÚ získa **iba nevýhody** a ďalších 25,9% sa domnieva, že **nevýhod bude viac než výhod**.

6,6% opýtaných sa k otázke nevedelo vyjadriť.

TAB 3: Povedali by ste, že Slovensko z členstva v EÚ získa:

iba výhody	1,1%
viac výhod ako nevýhod	16,8%
rovnako veľa výhod ako nevýhod	47,5%
viac nevýhod ako výhod	25,9%
iba nevýhody	2,2%
nevie	6,6%

Prevalu výhod nad nevýhodami zo vstupu Slovenska do EÚ v porovnaní s celou vzorkou častejšie očakávajú

mladí ľudia vo veku do 24 rokov, respondenti s vysokoškolským vzdelaním, respondenti žijúci v mestách nad 100 tisíc obyvateľov, opýtaní žijúci v Bratislavskom a Nitrianskom kraji, výkonní odborní a tvoriví pracovníci, študenti, voliči KDH, SDKÚ, SMK a ANO.

Naopak, prevahu nevýhod nad výhodami očakávajú častejšie starší respondenti vo veku nad 60 rokov, opýtaní z menších sídiel s počtom obyvateľov do 2 tisíc, obyvatelia Trenčianskeho a Banskobystrického kraja, nepracujúci dôchodcovia, voliči KSS a ĽS-HZDS.

Aké konkrétne výhody občania očakávajú?

Takmer polovica (48,0%) respondentov očakáva od nášho vstupu predovšetkým rozšírenie možností pracovať v zahraničí. 43,7% vidí jednu z najdôležitejších výhod vstupu v rozšírení možností pre mladých ľudí napr. pokiaľ ide o štúdium v zahraničí.

Voľný pohyb osôb (možnosť cestovať bez pasu a víz) vidí ako jednu z najväčších výhod až 39,6% opýtaných. Ďalších 28,2% respondentov očakáva predovšetkým príchod zahraničných investorov, ktorí vytvoria na Slovensku nové pracovné miesta.

Možnosť zapojiť sa do čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ vníma ako jednu z najdôležitejších výhod 19,1% respondentov. 12,9% opýtaných vidí dôležitú výhodu aj v tom, že domáci výrobcovia budú môcť vyvážať svoje výrobky na krajín EÚ a 12,5% opýtaných si myslí, že vstup do EÚ prinesie Slovensku medzinárodnú akceptáciu v Európe a vo svete.

Ostatné výhody považuje za najdôležitejšie menej ako 10% respondentov.

6,1% opýtaných nevidí v vstupe Slovenska do EÚ žiadne konkrétne výhody a 3,3% respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť.

TAB 4: Aké výhody z členstva Slovenska v EÚ očakávate? Z nasledujúceho zoznamu vyberte najviac tri.¹

možnosť pracovať v zahraničí	48,0%
viac možností pre mladých ľudí	43,7%
možnosť cestovať bez pasu/víz	39,6%
príchod zahraničných investorov na Slovensko, tvorba nových pracovných miest	28,2%
možnosť čerpať finančné prostriedky z fondov EÚ	20,2%
zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva	19,1%
domáci výrobcovia budú môcť vyvážať svoje výrobky na trhy iných krajín EÚ	12,9%
akceptácia Slovenska v Európe a vo svete	12,5%
zvýši sa konkurencia	9,3%
zvýšenie bezpečnosti Slovenska	8,4%
posilnenie demokracie	7,3%
zjednotenie právnych predpisov SR s predpismi EÚ	7,2%
iné výhody	0,2%
nevidí žiadne konkrétne výhody	6,1%
nevie	3,3%

¹ Respondenti mohli vybrať tri najdôležitejšie výhody, preto je súčet percent v tabuľke vyšší ako 100%.

Aké konkrétne nevýhody občania očakávajú?

Viac ako polovica (52,3%) respondentov vníma ako jednu z najväčších nevýhod nášho vstupu do EÚ obavu z využívania lacnej pracovnej sily na Slovensku. Významná časť opýtaných (42,6%) sa obáva aj odchodu schopných odborníkov a mladých ľudí zo Slovenska.

Ďalších 38,6% respondentov si myslí, že jednou z najväčších nevýhod nášho vstupu do EÚ bude zníženie životnej úrovne obyvateľstva a 27,4% opýtaných sa obáva aj toho, že domáci trh "zaplavia" výrobky z iných členských krajín. Približne štvrtina (24,5%) respondentov vidí nevýhodu aj v príchode cudzincov z iných krajín EÚ.

Pätina (20,6%) opýtaných sa po vstupe do EÚ obáva predovšetkým zníženia bezpečnosti Slovenska. 15,5% respondentov si myslí, že po našom vstupe sa zvýši byrokracia a takmer rovnaký počet opýtaných (15,1%) sa obáva toho, že Slovensko stratí niektoré svoje rozhodovacie právomoci alebo svoju nezávislosť. 13,4% respondentov vidí jednu z najväčších nevýhod nášho vstupu v preberaní "západného" životného štýlu.

Ostatné nevýhody považuje za najdôležitejšie menej ako 10% respondentov.

3,9% respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť.

TAB 5: Aké nevýhody z členstva Slovenska v EÚ očakávate? Z nasledujúceho zoznamu vyberte najviac tri.²

využívanie lacnej pracovnej sily na Slovensku	52,3%
odchod odborníkov a mladých ľudí zo Slovenska	42,6%
zníženie životnej úrovne obyvateľstva	38,6%
náš trh zaplavia výrobky z iných krajín EÚ	27,4%
príchod cudzincov z iných krajín EÚ	24,5%
zníženie bezpečnosti Slovenska	20,6%
bude viac byrokracie	15,5%
strata niektorých rozhodovacích právomocí – strata nezávislosti Slovenska	15,1%
preberanie „západného“ životného štýlu	13,4%
budeme musieť dodržiavať zákony, predpisy, smernice EÚ	9,6%
zvýši sa nezamestnanosť	9,0%
zvýši sa konkurencia	6,6%
iné nevýhody	0,5%
nevidí žiadne konkrétne nevýhody	0,9%
nevie	3,9%

² Respondenti mohli vybrať tri najdôležitejšie nevýhody, preto je súčet percent v tabuľke vyšší ako 100%.

Čím môže Slovensko prispieť do zjednotenej Európy?

Respondentov sme sa opýtali aj na ich názor na to, čím môže samotné Slovensko prispieť do zjednotenej Európy.

Najväčšie percento respondentov si myslí, že Slovensko môže prispieť do zjednotenej Európy predovšetkým pracovnými ľuďmi (46,7%) a lacnou pracovnou silou (46,4%).

Ďalšia tretina (33,1%) opýtaných sa domnieva, že najväčším príspevkom Slovenska budú vzdelaní a kvalifikovaní ľudia a 29,5% opýtaných odpovedalo, že Slovensko môže prispieť aj tvorivými a šikovnými ľuďmi.

Predovšetkým prírodnými krásami, turistickými atrakciami a miestami pre dovolenku môže Slovensko do zjednotenej Európy prispieť podľa 29,5% respondentov a ďalšia štvrtina (25,8%) opýtaných uviedla ako najväčší príspevok Slovenska kultúru a umenie.

Necelá pätina (18,2%) respondentov sa domnieva, že našim prvoradým príspevkom do zjednotenej Európy môžu byť naše tradície, zvyky, morálne hodnoty a viera.

17,2% respondentov uviedlo medzi najväčšie príspevky Slovenska aj kvalitné domáce poľnohospodárske a potravinárske produkty a 12,9% si myslí, že do zjednotenej Európy môžeme prispieť predovšetkým vlastným trhom otvoreným pre produkty z iných členských krajín EÚ.

Ostatné príspevky považuje za najdôležitejšie menej ako 10% respondentov.

Ďalšie oblasti, ktorými môže Slovensko prispieť, uviedlo menej ako 10% respondentov.

1,9% opýtaných si myslí, že Slovensko nemá čím prispieť do zjednotenej Európy a 2,8% opýtaných nevedelo na otázku odpovedať.

TAB 6: Čím môže Slovensko prispieť do zjednotenej Európy? Z nasledujúceho zoznamu vyberte najviac tri.³

pracovnými ľuďmi	46,7%
lacnou pracovnou silou	46,4%
vzdelanými, kvalifikovanými ľuďmi	33,1%
tvorivými, šikovnými ľuďmi	29,5%
turistickými atrakciami, miestami na dovolenku	29,5%
kultúrou a umením	25,8%
tradíciami, morálnymi hodnotami, vierou	18,2%
kvalitnými poľnohospodárskymi a potravinárskymi produktmi	17,2%
trhom otvoreným pre produkty z iných krajín EÚ	12,9%
kvalitnými priemyselnými výrobkami	7,3%
vedeckými a technickými úspechmi	6,4%
niečím iným	0,2%
Slovensko nemá čím prispieť	1,9%
nevie	2,8%

³ Respondenti mohli vybrať tri najdôležitejšie príspevky Slovenska, preto je súčet percent v tabuľke vyšší ako 100%.

Záujem o prácu v členských krajinách EÚ

U obyvateľov Slovenska sme zisťovali aj to, či po našom vstupe do EÚ uvažujú o práci v niektorej z jej členských krajín.

Celkovo viac ako pätina (22,8%) respondentov sa chce aktívne pokúsiť hľadať si prácu v niektorej z členských krajín EÚ. Pritom 8,2% opýtaných sa **rozhodne o to pokúsi** a ďalších 14,6% respondentov **sa o to asi pokúsi**.

16,1% respondentov **by malo** o takúto prácu **záujem** len v prípade, **ak by im ju niekto priamo ponúkol**, ale sami si nič hľadať nebudú.

Celkovo 58,5% respondentov zatiaľ neuvažuje o tom, že by si hľadali prácu v niektorej z členských krajín EÚ. Pritom takmer tretina opýtaných (32,4%) deklarovala, že **rozhodne nebude mať záujem** o takúto prácu a ďalšia štvrtina (26,1%) respondentov uviedla, že o takúto prácu **asi nebude mať záujem**.

2,5% respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť.

TAB 7: Máte Vy osobne záujem pracovať v niektorej z členských krajín EÚ po tom, čo sa SR stane jej členom?

áno, rozhodne sa o to pokúsím	8,2%
áno, asi sa o to pokúsím	14,6%
mal/a by som záujem, keby mi to niekto ponúkol, ale sám/a nič hľadať nebudem	16,1%
nie, asi nebudem mať záujem	26,1%
nie, rozhodne nebudem mať záujem	32,4%
nevie	2,5%

Aktívny záujem o prácu v zahraničí v porovnaní s celou vzorkou častejšie deklarovali muži, respondenti vo veku do 34 rokov, študenti. Mierne zvýšený je záujem o takúto prácu aj medzi tvorivými odbornými pracovníkmi, podnikateľmi a živnostníkmi a nezamestnanými.